

**قال امام علی (ع):
نعم المحدث الكتاب: کتاب
نیکو گوینده ای است.**

www.azarandeh.com

نامگذاری روز کتاب و کتابخوانی

در سال 1372 خورشیدی 24 آبان به عنوان روز کتاب و کتابخوانی تعیین شد. این روز، یکی از روزهای هفته کتاب نیز هست. نخستین هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران در روزهای چهارم تا دهم دی ماه سال 1372 با پیام رهبر فرزانه انقلاب اسلامی برگزار شد.

در اهمیت کتاب و کتابخوانی و در مقام شرافت و عظمت کتاب همین بس که خداوند اولین آیات قرآن را به پیامبر اسلام (ص) نازل فرموده با امر به قرائت آغاز کرده است «اقرأ باسم ربك الذي خلق» و همچنین در قرآن به قلم و به آنچه می نویسد قسم یاد می کند: «ن والقلم وما یسطرون». دین مبین اسلام برای مطالعه و کتابخوانی و تحقیق و تفحص جهت کسب علم و تربیت صحیح و همچنین پیشرفت و توسعه در شئون و مختلف زندگی بشر ارزش و اعتبار زیادی قایل شده است و همه افراد بشر را به

خواندن، نوشتن، و در حقیقت به تحصیل علم و دانش تشویق نموده است. این امر با نزول قرآن به عنوان کتاب آسمانی و با کلمه قرائت مسلم گردیده است. «قرآن کتاب دینی اسلام و یکی از ثقلین است.

**کتابها به ویژه برای
کودکان و نوجوانان
ویژگی‌هایی دارند که در
ادامه به آن اشاره
می‌شود.**

1- عنوان کتاب: مهم‌ترین مشخصه یک کتاب خوب، انتخاب عنوان زیبا برای آن است. یک نام خوب می‌تواند خوانندگان بسیاری را جذب کند.

2- جذابیت: یک کتاب خوب دارای چنان جذابیتی است که کودکان دوست دارند آن را کنار بگذارند و دوست دارند بدانند آخر داستان چه اتفاقی می‌افتد. این ویژگی که در آثار بزرگسالان به آن تعلیق داستانی می‌گویند، بارزترین مشخصه یک کتاب خوب برای کودکان است.

3- تصویرسازی: زمانی که خواننده، به ویژه اگر مخاطب، کودک باشد کتابی را

می‌خواند باید از قهرمانان یا محیط آن کتاب تصویری در ذهن خود بسازد. اگر کتابی خوب باشد حتی اگر خواننده چند سال بعد هم دوباره آن کتاب را بخواند همان تصویر در ذهنش نقش می‌بندد.

4- رضایت‌مندی: کودکان در پایان کتاب خوب از خواندن آن احساس لذت و رضایت‌مندی می‌کنند.

5- آموزش: یک کتاب خوب نه تنها سرگرم‌کننده است، بلکه باید حالت آموزشی نیز داشته باشد و درسی تازه به کودکان بدهد.

6- محور داستان: یک کتاب خوب نباید خسته‌کننده باشد و به مسائل حاشیه‌ای پردازد، بلکه باید محور داستان تا پایان کتاب رعایت شود.

7- پیشنهاد: یک کتاب خوب باید آنقدر ویژگی داشته باشد که کودکان خواندن آن را به همسرن و سال‌هایشان پیشنهاد کنند.

تولید یک کتاب خوب با چنین ویژگی‌هایی شاید سخت باشد، اما محال نیست و کتابی که چنین ویژگی‌هایی را داشته باشد، نه تنها خوانندگان خاص بلکه خوانندگان عام را هم جذب می‌کند.

وقتی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در دهه چهل خورشیدی تاسیس شد، یک سیستم گروه‌بندی سنی ایجاد کرد تا بر اساس آن بتواند محتوا و کتاب‌های مناسب کودکان از خردسالی تا پایان نوجوانی را دسته‌بندی کند. این گروه‌بندی معروف را

و بررسی محتوای آن، در جامعه سلامت خواه و دوراندیش ضروری است. آنان که به سلامت اندیشه و باورها و گرایش های افراد جامعه دل بستگی دارند، نمی پذیرند که در عرضه آثار منتشر شده، حد و مرز و نظارت و محدودیتی نباشد.

یکی از ویژگی های اثر ماندگار:

در نظر گرفتن این نکته مهم است که این گونه کتابها دست کم پاسخی به یکی از سوالها و یا نیازهای مخاطبان خود بدهند، پاسخی که با توجه به اولویتها، زیبا و متین و استوار و قانع کننده باشد. برای این که اثری ماندنی بشود، باید خوب باشد. آثار خوب میماند، در دلها جای میگیرند و کهنه نمیشوند.

تهیه کننده: مریم یزدان پناه

حوزه علمیه حضرت فاطمه

الزهرای(س) پارسیان

کتاب به دست باشید
انتظار نداشته باشید کودک زیر دو سال شما عاشق کتاب و کتاب خواندن باشد. او در این سن بیشتر از شما تقلید می کند و وقتی شما را کتاب به دست می بیند، برای شبیه سازی رفتارهای تان تلاش می کند. پس اگر دوست دارید فرزندان در آینده کتابخوان شود، از همان روزهای اول ارزش کتاب خواندن را نه با حرف، بلکه با رفتار تان به او نشان داده و او را به سرگرم شدن با کتاب عادت دهید.

خط و مرز نکشید
برای کتاب خواندن، قانون و قاعده نچینید و زمان دقیقی را برای کتاب خواندن انتخاب نکنید. صبح، ظهر یا شب مهم نیست و یک کتاب یا دو کتاب اهمیتی ندارد. زمان مناسب کتابخوانی، همان وقتی است که کودک تان به شنیدن روخوانی شما رغبت دارد و میزان مناسب کتاب برای یک وعده، همان اندازه ای است که کودک تان به شنیدن داستانش راغب است. هرگز فرزندان را به شنیدن داستان مجبور نکنید و وقتی می بینید لذتی از ادامه دادن نمی برد، خواندن را تمام کنید.

کتاب های ناسالم
بی تردید، به همان اندازه که می توانیم از کتاب بهره بگیریم، ممکن است در معرض آفت ها و خطرهای نوشته های سست و بیمار و مسموم و انحرافی هم قرار گیریم. راه دادن کتاب های ناسالم به مدرسه ها و خانه ها، در واقع مسمومیت فکری و اخلاقی نسل ما را به دست خودمان فراهم می آورد. بنابراین، نظارت بر چاپ کتاب

می توانید روی اکثر کتاب های کانون ببینید.

الف: سالهای قبل از دبستان
گروه ب: سالهای آغاز دبستان (کلاس های اول، دوم و سوم)

گروه ج: سالهای پایان دبستان (کلاس های چهارم و پنجم)

گروه د: دوره ی راهنمایی

گروه ه: سالهای دبیرستان

گروه صفر تا دو سالگی

- به تصویر بیشتر از کلمات علاقه دارد.

- بی آنکه نسبت به عملش آگاهی زیادی داشته باشد، از والدینش برای وقت گذراندن با کتاب تقلید می کند.

- بیشتر از آنکه منتظر شنیدن قصه باشد، دوست دارد با کتاب به عنوان یک وسیله بازی سرگرم شود. تصاویر رنگی از حیوانات و آدمها می تواند چند دقیقه او را خیره کند.

راهکار هایی برای علاقه مند کردن کودکان به کتاب

